

ทฤษฎีความยุติธรรมของจอห์น สจ๊วต มิลล์

เค้าโครงการวิเคราะห์หรือขยายมโนทัศน์และอำนาจผูกมัดของความยุติธรรม ด้วยความคิดเรื่องประโยชน์สุขของมิลล์ ในบทที่ 5 ของ "Utilitarianism" กำเนินไปดังนี้

มิลล์เริ่มต้นด้วยการให้ข้อสังเกตว่า การที่คนส่วนใหญ่คิดว่า ความยุติธรรมจำเป็นที่จะต้องเกิดมาจากธรรมชาติใดบางอย่าง ที่แตกต่างและต่างหากจากสิ่งที่เป็นหนทางอำนาจประโยชน์ (expediency) นั้น เป็นเพราะความรู้สึกที่เชื่อมโยงอยู่กับความคิดเรื่องความยุติธรรม มีอำนาจที่รุนแรงกว่าที่เชื่อมโยงอยู่กับความคิดเรื่องหนทางอำนาจประโยชน์สุข เขาเสนอหนทางเบื้องต้นในการอธิบายความรู้สึกที่แตกต่างกันนั้น ด้วยการพยายามหาลักษณะร่วมในกรณีต่าง ๆ ที่เราใช้คำว่า "ยุติธรรม" หรือ "อยุติธรรม" ในการตัดสินความถูกต้องทางศีลธรรม และพบว่าเราใช้คำดังกล่าวกับกรณีที่เกี่ยวข้องกับความคิดเรื่องสิทธิ (rights) การตอบแทนอย่างเหมาะสม (desert) การรับอาสาโดยสมัครใจ (voluntary undertaking) ความเป็นกลาง (impartiality) และความเสมอภาค (equality) แต่จากการที่ไม่พบข้อสมมติฐานใดที่จะผูกกรณีต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้ มิลล์ได้หันไปพิจารณารากศัพท์ของคำว่า "justice" การพิจารณาครั้งกล่าวนำไปสู่การอภิปรายเรื่องกฎและการลงโทษ ว่าอาจเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการก่อความคิดเกี่ยวกับความยุติธรรม การอภิปรายนำไปสู่การสรุปลงในส่วนแรกว่า ความคิดเรื่องการบังคับลงโทษ (sanction) หรือการมีพันธะผูกมัด (obligation) คือเกณฑ์แบ่งแยกการกระทำที่มีค่าทางศีลธรรม ออกจากการกระทำที่เป็นเพียงเครื่องมืออำนาจประโยชน์สุข โดยปราศจากการมีค่าทางศีลธรรม และความคิดเรื่องสิทธิคือเกณฑ์แบ่งแยกความยุติธรรมออกจากศีลธรรมส่วนอื่น

ในส่วนที่สอง มิลล์หันมาวิเคราะห์ความรู้สึกที่เชื่อมโยงอยู่กับความคิดเรื่องความยุติธรรม เริ่มต้นด้วยการอาศัยแรงกระตุ้นของการป้องกันตนเองและความรู้สึกสงสาร มาอธิบายความปรารถนาที่จะลงโทษผู้ที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตามด้วยการอภิปรายถึงหนทางที่ความรู้สึกในเชิงจิตวิทยา เช่นนั้นยกระดับขึ้นเป็นพันธะทางศีลธรรม หลังจากนั้นมิลล์อภิปราย

เสนอทฤษฎีสติธิ ซึ่งเขาเห็นว่า นี่เป็นส่วนที่เชื่อมโยงอยู่กับผลประโยชน์พิเศษทางจิตวิทยา ที่ให้อ่านาจนูกมีที่รุนแรงกว่าผลประโยชน์อื่นใดคือความยุติธรรม ผลประโยชน์ทางจิตวิทยา ดังกล่าวนั้นก็คือ ความต้องการความปลอดภัย (sense of security)

ในส่วนสุดท้าย มิลล์อาศัยทัศนะที่ขัดแย้งกัน ในเรื่องของการลงโทษทัณฑ์ ค่าจ้าง แรงงานและการเก็บภาษี มาอภิปรายแสดงความแตกต่างกันไปไ้หลายทางของความคิดเรื่อง ความยุติธรรม อย่างไรก็ตามเขายอมรับและเน้นความสำคัญของความยุติธรรม และเสนอ หลักการเชิงเนื้อหา ที่เขาเห็นว่าเป็นพื้นฐานของกรณีต่าง ๆ ที่ยกขึ้นมาในส่วนแรก ท้ายที่สุด นอกเหนือจากที่ได้แสดงว่าความยุติธรรมเกี่ยวพันโดยตรงกับความคิดเรื่องประโยชน์สูงสุด มิลล์อภิปรายเสนอว่า หลักการต่าง ๆ ของความยุติธรรมเป็นรองต่อหลักประโยชน์นิยม คือ เป็นรองต่อความคิดเรื่องประโยชน์สูงสุดของสังคม

การเสนอความคิดของมิลล์ดำเนินไปอย่างละเอียดอ่อน ชับซ้อนและค่อนข้างคลุมเครือ เขาไม่เคยเสนอออกมาตรง ๆ ว่าความยุติธรรมคืออะไร และได้รับอ่านาจนูกมีมาจากไหน ภาระของบทนี้ก็คือ นำการวิเคราะห์ความคิดและความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรมของมิลล์ มาจัดระเบียบวางเสนอขึ้นเป็นทฤษฎีความยุติธรรม

ต่อคำถามที่ว่า "ความยุติธรรมคืออะไร" คำตอบของมิลล์ก็คือ "ความยุติธรรม คือการเคารพสิทธิทางศีลธรรมของปัจเจกบุคคล" และ "ความยุติธรรมก็คือการละเมิดสิทธิทางศีลธรรมของปัจเจกบุคคล"

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า มิลล์ไม่เคยกล่าวนิยามความยุติธรรมออกมาตรง ๆ เช่นนี้ และนี่เป็นการกล่าวแทน ข้อความใกล้เคียงที่อาจมองเห็นความสัมพันธ์ที่มิลล์ได้กล่าวไว้ก็คือ ดูเหมือนว่า ส่วนนี้ของเรื่องอันได้แก่สิทธิที่มีอยู่ในบุคคลที่ควบคู่มากับพันธะทางศีลธรรม เป็นตัวก่อความแตกต่างที่เป็นลักษณะ เฉพาะแบ่งแยกระหว่างความยุติธรรมกับความเมตตากรุณา ความยุติธรรมมีนัยบ่งชี้ไปถึงบางสิ่งที่ไม่เพียงถูกต้องที่จะกระทำและผิดที่จะไม่กระทำ แต่ทั้งเป็นสิ่งที่ปัจเจกบุคคลบางคนสามารถเรียกร้องจากเราในฐานะสิทธิทางศีลธรรมของเขา (4 : 61)

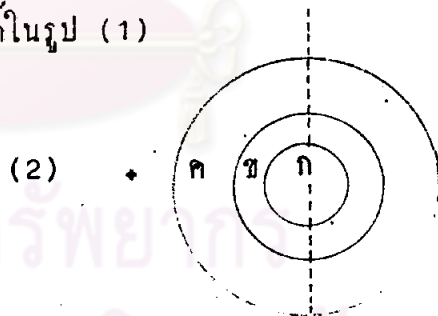
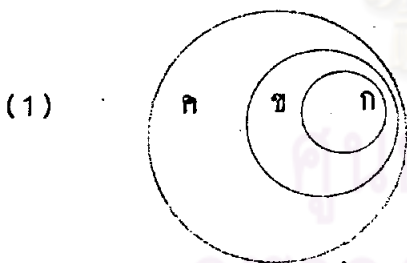
การตรวจสอบความถูกต้องของคำนิยามที่ให้นี้ สามารถทำได้ด้วยการพิจารณาว่า คำหลักที่ใช้ในการนิยาม อันได้แก่ "การเคารพ" "สิทธิทางศีลธรรม" และ "ปัจเจกบุคคล"

สามารถทำหน้าที่ในการจัดแยกประเภทของการกระทำในเชิงจริยศาสตร์ เข้าไว้ภายใต้ชื่อหนึ่งใดใดหรือไม่

คามลัทธิประโยชน์นิยมของมิลล์ ในบรรดาการกระทำทั้งหมดของมนุษย์ มีการกระทำกลุ่มหนึ่ง ที่สามารถจัดเข้าไว้ในประเภทเดียวกันในฐานะการกระทำที่เกี่ยวข้องมีผลต่อประโยชน์สุขของสังคม โดยมีการกระทำที่มีค่าถูกนิยามทางศีลธรรมเป็นกลุ่มย่อยอยู่ภายในกลุ่มใหญ่นั้น และมีการกระทำที่ค่าความถูกนิยามทางศีลธรรมตัดสินภายใต้ความคิดเรื่องความยุติธรรม เป็นกลุ่มย่อยอยู่ภายในกลุ่มย่อยนั้นอีกทีหนึ่ง*

อะไรคือเกณฑ์ที่มิลล์ใช้แบ่งแยกกลุ่มย่อยในการกระทำเหล่านั้น และคำศัพท์ใดที่ทำหน้าที่รองรับเกณฑ์แบ่งแยกนั้น เห็นได้ชัดว่า "การเคารพ" ไม่มีความสำคัญในการแยกการกระทำที่มีค่าถูกนิยามทางศีลธรรม เพราะนี่เป็นเพียงอีกรูปหนึ่งในการกล่าวถึงความคิดเรื่องหน้าที่หรือพันธะผูกมัด ซึ่งเป็นสิ่งที่มิลล์เห็นว่าคือลักษณะร่วมของการกระทำทางศีลธรรมสำหรับมิลล์ ความคิดเรื่องหน้าที่หรือการมีพันธะผูกมัด คือเกณฑ์แบ่งแยกการกระทำที่มีค่า

*ในที่นี้หมายความว่า $ก > ข > ค$ เมื่อ ก เป็นการกระทำที่เป็นเรื่องของความยุติธรรม ข เป็นการกระทำที่เป็นเรื่องของศีลธรรม ค เป็นการกระทำที่เป็นเรื่องของประโยชน์สุขของสังคม ซึ่งอาจเขียนได้ในรูป (1)

ดังนั้น อาจมีการกระทำที่เป็นเรื่องของประโยชน์สุขของสังคม แต่ไม่เป็นเรื่องของศีลธรรม และอาจมีการกระทำที่เป็นเรื่องของศีลธรรมโดยไม่เป็นเรื่องของความยุติธรรม แต่เมื่อใดก็ตามที่ผู้อ่านตีความว่า การกระทำเฉพาะที่เป็นสมาชิกของแต่ละกลุ่ม ต้องมีค่าทางบวกหรือทางลบอย่างใดอย่างหนึ่ง ขอให้เข้าใจว่า $+ก > +ข > +ค$ และ $-ก > -ข > -ค$ ซึ่งอาจเขียนได้ในรูป (2) ดังนั้น อาจจะสรุปรวมสำหรับมิลล์ได้ว่า การกระทำที่ยุติธรรม จะเป็นการกระทำที่ถูกศีลธรรมเสมอ และการกระทำที่ยุติธรรม จะเป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรม และเป็นการกระทำที่ลทอนประโยชน์สุขของสังคมเสมอ

ถูกนิคทางศีลธรรมออกจากการกระทำที่มีค่าในฐานะการสนับสนุนหรือลดทอนประโยชน์สุขของสังคม ที่ปราศจากการมีค่าถูกนิคทางศีลธรรม สำหรับมิลล์ การกระทำที่มีค่าแค่เพียงในฐานะที่สนับสนุนประโยชน์สุขของสังคมนั้น เป็นสิ่งที่เรายกย่อง แต่เราไม่เห็นว่ามีพันธะผูกมัดให้ต้องกระทำ หรือเป็นหน้าที่ที่จะต้องกระทำ

นี่ดูเหมือนจะเป็นจุดที่แท้จริงของการแบ่งแยกระหว่างการเป็นศีลธรรม และการเป็นแคหฺนทางอำนวยการประโยชน์สุขเปล่า ๆ เป็นส่วนหนึ่งของความคิดเรื่องหน้าที่ในทุก ๆ รูปแบบที่ว่า บุคคลอาจถูกบีบบังคับได้อย่างถูกต้องให้ปฏิบัติตาม หน้าที่เป็นสิ่งที่อาจหวงทักจากบุคคลได้เหมือนที่คนทวงหนี้ ... ในทางตรงกันข้าม มีสิ่งอื่นซึ่งเราปรารถนาให้คนปฏิบัติ ซึ่งเราชื่นชมหรือยกย่องเขาเมื่อเขาปฏิบัติ แต่ถึงกระนั้นเราก็ยอมรับว่า เขาไม่ได้ถูกผูกมัดให้ต้องกระทำ นั่นคือ มันไม่ใช่กรณีของพันธะทางศีลธรรม เราไม่เคียดเขา และเราไม่คิดว่าเขาสมควรที่จะถูกลงโทษ (4 : 60)

มิลล์เสนอเกณฑ์นี้ขึ้นมาจากข้อเท็จจริงที่ว่า เราใช้คำว่า "ถูก" และ "นิค" เพียงเฉพาะกับที่เป็นเรื่องของศีลธรรม และไม่ใช้กับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สุขของบุคคลในลักษณะอื่น การจำกัดใช้ดังกล่าวแสดงถึงการมีพันธะผูกมัดในกรณีที่เป็นเรื่องของศีลธรรม เพราะสิ่งที่แฝงอยู่ในคำว่า "ถูก" และ "นิค" ก็คือ ความปรารถนาอยากให้มีการใช้กำลังบีบบังคับเอาการกระทำบางอย่างจากบุคคล หรือทำการลงโทษต่อการกระทำบางอย่างของบุคคล หากไม่ใช้โดยกฎหมาย ก็โดยทัศนคติทำที่ของเพื่อนมนุษย์ หรือโดยการดูค่าบีบบังคับจกมโนธรรมของผู้กระทำเอง

ปัญหาต่อไปก็คือ คำว่า "สิทธิทางศีลธรรม" และ "ปัจเจกบุคคล" สามารถแบ่งแยกการกระทำ ที่เราคัดสินค่าความถูกนิคภายใต้ความคิดเรื่องความยุติธรรม ออกจากการกระทำที่เราตัดสินค่าความถูกนิคในลักษณะอื่นได้อย่างไร คำว่า "ยุติธรรม" และ "อยุติธรรม" ใช้กับกรณีต่าง ๆ มากมาย แต่ทว่ามีลักษณะร่วมอะไรในกรณีต่าง ๆ เหล่านั้น ที่ทำให้เราทุกคนสามารถแบ่งแยกมันออกจากการกระทำที่ "ถูก" หรือ "นิค" ในลักษณะอื่นได้ตรงกัน และลักษณะดังกล่าวแสดงออกโค่นผ่านคำทั้งสองนั้นหรือไม่

สำหรับมิลล์ ความแตกต่างระหว่างกรณีของความยุติธรรมและกรณีของศีลธรรม ลักษณะอื่นก็คือ พันธะผูกมัดของศีลธรรมชนิดอื่นเป็นพันธะผูกมัดที่ไม่สมบูรณ์ นั่นคือ แม้เราถูกผูกมัดทางศีลธรรมที่จะต้องปฏิบัติตามธรรมเหล่านั้น หากอยู่ในเงื่อนไขที่สามารถปฏิบัติได้ แต่เราก็มยังมีโอกาสที่จะเลือกบุคคลและเวลาที่จะกระทำ ตัวอย่างก็คือ พันธะทางศีลธรรม

ของ "ความกรุณาเกื้อกูล" แน่แน่นอนว่าเราย่อมถูกประณามว่าเป็น "คนไร้ศีลธรรม" หรือ "คนไม่ดี" หากเราละเว้นการปฏิบัติคุณธรรมเช่นนี้เสมอ ในแทบทุกโอกาสที่สามารถกระทำ ได้ แต่ถึงกระนั้นเราก็จะไม่ถูกประณามว่าผิด หากเราละเว้นการปฏิบัติคุณธรรมเช่นนี้ใน บางโอกาสหรือต่อบางบุคคล แต่การละเว้นการปฏิบัติตามคุณธรรมที่อยู่ภายใต้ความศรัทธาเรื่อง ความยุติธรรมจะไม่เป็นเช่นนั้น เพราะการละเมิดหลักการของความยุติธรรม จะเป็นการ ทำผิดเสมอ และจะเป็นการทำผิดชนิดที่(อาจกล่าวได้ว่า)เป็นการ "ทำร้าย" บุคคลเฉพาะ อย่างน้อยสักคนใดคนหนึ่งเสมอ ดังที่มีผลอ้างว่า

ไม่ว่าจะเป็นความยุติธรรมในการยึดรับสิ่งของเอาจากบุคคลผู้เป็นเจ้าของ หรือใน การละเมิดสัญญาที่ทำไว้กับเขา หรือในการปฏิบัติต่อเขาเลวกว่าที่เขาควรจะได้รับ หรือเลวกว่าคนอื่นที่ไม่ได้มีสิทธิขอร้องอะไรเหนือกว่าเขา ในกรณีเหล่านี้มีเงื่อนไข ความเป็นจริงที่แฝงไว้สองสิ่งคือ มีการทำผิด และคนบางคนที่สามารถชี้เฉพาะลงไป ได้ว่าเป็นผู้ที่ถูกกระทำ (4 : 61)

ดังนั้นย่อมกล่าวได้ว่าโดยเทียบเคียงแล้ว พันธะทางศีลธรรมของความยุติธรรมเป็น พันธะผูกมัดที่สมบูรณ์ เพราะเราไม่มีโอกาสเลือกเวลาและบุคคลที่จะกระทำ หากแต่เงื่อนไข ของเหตุการณ์ และบุคคลเฉพาะซึ่งจะเป็นผู้ที่ "สูญเสีย" ภายใต้เหตุการณ์นั้น มีอำนาจที่จะ เรียกร้องบังคับเรา ให้ปฏิบัติภารกิจที่จำเพาะเจาะจงบางประการต่อบุคคลนั้น มิเช่นนั้นเรา ย่อมถูกประณามได้ว่าผิด และกระทำการที่อธรรม

ปัญหาสุดท้ายก็คือ อะไรคือตัวก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างพันธะผูกมัดที่สมบูรณ์ และพันธะผูกมัดที่ไม่สมบูรณ์ คำตอบของมิลล์ ก็คือ สิทธิทางศีลธรรมของปัจเจกบุคคล มิลล์ อ้างว่าความยุติธรรมเป็นการกระทำผิดต่อบุคคลเฉพาะเสมอ ก็เพราะ เป็นการละเมิดสิทธิ บางประการของบุคคลนั้น ความยุติธรรมบีบบังคับให้เรากระทำการบางอย่าง ต่อบุคคลที่ได้ รับผลกระทบจากการกระทำของเราในทุกครั้งของเหตุการณ์ ก็เพราะ เขาสามารถเรียก ร้องการกระทำเช่นนั้นจากเราได้ ในฐานะที่เป็นการเคารพสิทธิของเขา ดังนั้น เราจึง สามารถนิยามความยุติธรรมสำหรับมิลล์ได้ว่าเป็นการเคารพสิทธิทางศีลธรรมของปัจเจกบุคคล

ต่อคำถามที่ว่า "อำนาจผูกมัดของความยุติธรรมมาจากไหน" หรือ "อะไรในมนุษย์ที่เป็นต้นกำเนิดของความยุติธรรม" จึงทำให้ความยุติธรรมมีอำนาจผูกมัดอันรุนแรงไม่อาจฝ่าฝืนได้ ราวกับมาจากอำนาจในการรับรู้อันพิเศษ แยกต่างและต่างหากจากความคิด ความรู้สึกที่เรามีต่อสิ่งที่ เป็นหนทางอ่านวยประโยชน์สุข คำตอบของมิลล์ก็คือ "ความต้องการความปลอดภ้ย" ดังนั้นสำหรับเขา ที่จริงแล้ว ความยุติธรรมจึงมิได้เป็นสิ่งที่ต่างหากจากความคิดเรื่องการอ่านวยประโยชน์ แต่ที่ความต้องการความปลอดภ้ย สามารถก่ออำนาจผูกมัดให้แก่ความยุติธรรมได้อย่างรุนแรง เข้มงวดยิ่งกว่าอำนาจผูกมัดของศีลธรรมอื่นนั้น ก็เพราะ ความปลอดภ้ยเป็นผลประโยชน์พิเศษที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ในฐานะที่เป็นผลประโยชน์ที่คุ้มครองประโยชน์สุขอื่นทั้งสิ้นที่มนุษย์แต่ละคนจะหาได้ในชีวิต

สำหรับผลประโยชน์อื่น ๆ อะไรอื่นทั้งสิ้นนั้น บางคนก็ต้องการและบางคนก็ไม่ต้องการ และก็มีมากมายในกลุ่มของมันที่ถ้าหากว่าจำเป็นแล้ว ก็สามารถละทิ้งหรือทดแทนด้วยผลประโยชน์อะไรอื่นได้อย่างสบายใจ แต่สำหรับความปลอดภ้ยแล้ว ไม่มีมนุษย์คนไหนสามารถอยู่ได้โดยปราศจากมัน ความปลอดภ้ยจากความชั่วร้ายทั้งมวล และคุณค่าของสิ่งที่ดีคือเราทุกอย่างทั้งหมด เหนือจากในขณะเวลาที่กำลังผ่านไปนั้น เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับมัน เพราะจะไม่มีอะไรนอกจากความพึงพอใจชั่วขณะที่จะมีค่าต่อเรา ถ้าหากว่าเราอาจจะถูกแย่งชิงทุกอย่างไปได้ในเวลาถัดไป โดยใครก็ตามที่ในขณะนั้นมีความแข็งแรงมากกว่าเรา (4 : 67)

ในการอ้างว่า ความต้องการความปลอดภ้ยคือที่มาของอำนาจผูกมัดของความยุติธรรมดังกล่าว ปัญหาที่มิลล์จะต้องตอบก็คือ ความต้องการความปลอดภ้ยเข้ามาเกี่ยวข้องกับความคิดเรื่องความยุติธรรมได้อย่างไร และความต้องการระดับพื้นฐานเช่นนี้ยกระดับขึ้นเป็นพันธะทางศีลธรรมได้อย่างไร

มิลล์ตอบปัญหาแรกโดยผ่านความคิดเรื่องสิทธิ มิลล์เห็นว่าความคิดเรื่องสิทธิเกิดขึ้นมาจากความต้องการความปลอดภ้ย ดังนั้น เป็นตัวเชื่อมระหว่างความยุติธรรมกับความคิดเรื่องประโยชน์สุข เพราะความต้องการความปลอดภ้ย ก็คือ ความต้องการให้ผลประโยชน์ที่มีความสำคัญสำหรับเรา ได้รับการปกป้องคุ้มครองด้วยอำนาจอะไรอื่นนอกเหนือตัวเรา ในโอกาสที่เราไม่อาจปกป้องได้ด้วยตัวเอง มิลล์อ้างว่า หากมีผลประโยชน์ใดที่(ด้วยเงื่อนไขอะไรบางประการ)สังคมยอมรับเข้าทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองให้แก่เรา เราจะเรียกผลประโยชน์นั้นว่าเป็น "สิทธิ" ของเรา มิลล์กล่าวว่า

เมื่อเราเรียกอะไรก็ตามว่าเป็นสิทธิประการหนึ่งของบุคคล เราหมายความว่า เรามี
 ขอบข่ายที่สมเหตุสมผลต่อสังคม ในอันที่จะเรียกร้องให้สังคมปกป้องการครอบครองสิ่งนั้น
 ให้แก่เขา ไม่ว่าจะโดยอำนาจของกฎหมาย หรือโดยอำนาจของการศึกษาและทัศนคติ
 ถ้าเรามีสิ่งที่เราพิจารณาว่าเป็นขอบข่ายที่พอเพียง ไม่ว่าจะโดยเหตุผลใด ที่จะให้สังคม
 ประกันบางสิ่งแก่เขา เรากล่าวว่าเรามีสิทธิในสิ่งนั้น หากเราต้องการจะพิสูจน์ว่าสิ่ง
 หนึ่งไม่ใคร่เป็นสิทธิของเขา เราคิดว่า การพิสูจน์นั้นได้กระทำเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้
 ที่เราสามารถแสดงให้เห็นที่ยอมรับได้ว่า สังคมไม่ควรจะจัดมาตรการใดในอันที่จะคุ้มครอง
 สิ่งนั้นให้แก่เขา แต่ควรปล่อยให้ขึ้นกับโอกาสหรือการออกแรงพยายามของเขา
 เอง (4 : 66)

สิ่งที่น่าสังเกตในข้ออ้างนี้ของมิลล์ก็คือ มิลล์ไม่ได้ใช้แต่เพียงคำว่า "ปกป้อง"
 "คุ้มครอง" แต่ใช้คำว่า "ประกัน" ในการบรรยายความหมายของสิทธิด้วยเช่นกัน นี่อาจ
 จะหมายความว่าสำหรับมิลล์ สิทธิไม่ได้จำกัดอยู่แต่ในสิ่งที่บุคคลมีครอบครองอยู่แล้วเท่านั้น
 แต่รวมเอาสิ่งที่บุคคลอาจจะไม่มีอยู่หรือไม่อาจจะแสวงหามาได้ด้วยตนเองไว้ด้วย หากสิ่ง
 นั้นเป็นสิ่งที่สังคมตัดสินว่าปัจเจกบุคคลทุกคนควรจะมี* (5 : 12) และการจัดมาตรการ
 ที่จะประกันให้คงกล่าวสำหรับมิลล์ ไม่ได้หมายถึงแต่เฉพาะมาตรการทางกฎหมาย แต่รวม
 ทั้งมาตรการ "ทางการศึกษาและทัศนคติ" ด้วย

ถึงแม้มิลล์จะอ้างว่า ข้ออ้างที่พอเพียงที่บุคคลจะต้องสามารถเสนอต่อสังคม ในอัน
 ที่จะให้สังคมประกันบางสิ่งให้แก่มันนั้น อาจเป็นการอ้างเหตุผลในลักษณะใดก็ได้ แต่สำหรับ
 เขา สิ่งเดียวที่เป็นเหตุผลสุดท้าย ที่สังคมใช้พิจารณาในการเข้ารับหน้าที่คุ้มครองผลประโยชน์
 บางประการให้แก่ปัจเจกบุคคล หรือที่อาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า ในการรับบางสิ่งเข้ามา
 เป็น "คุณค่า" ของสังคม และที่เป็นเหตุผลว่าทำไมสังคมจึงควรเข้ารับทำหน้าที่เช่นนั้น
 ก็คือสิ่งที่เขาเห็นว่าคือเป้าหมายสุดท้ายของสังคม ซึ่งได้แก่ "ประโยชน์สุขของส่วนรวม" หรือ
 "ประโยชน์สุขของสังคม"

ดังนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่า การมีสิทธิก็คือการมีบางสิ่งที่สังคมควรจะเข้ามาปกป้อง
 การครอบครองมันให้แก่ข้าพเจ้า หากผู้ใดแย้งถามต่อไปอีกว่า ทำไมสังคมจึงควร
 จะกระทำสิ่งนั้น ข้าพเจ้าไม่อาจให้เหตุผลอื่นใดใดนอกจากว่าเพื่อประโยชน์สุขของ
 ส่วนรวม (4 : 66)

*นี่จะเห็นในภายหลังว่า จะทำให้คำว่า "สิทธิ" สามารถใช้กับกรณีที่ใช้โดยปกติแล้ว
 เราไม่ถือว่าเป็นกรณีของความยุติธรรมไว้ด้วย

ปัญหาสุดท้ายที่มิลล์จะตอบ ในการอ้างว่า ความต้องการความปลอดภัยคือที่มาของอำนาจผูกมัดของความยุติธรรม ก็คือ ปัญหาที่ว่าความต้องการที่จะปกป้องประโยชน์ส่วนตัว เช่นนี้ของมนุษย์ ยกระดับขึ้นเป็นพันธะทางศีลธรรมได้อย่างไร

สำหรับมิลล์ ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เรามีต่อประโยชน์ส่วนตน (เช่น ความรู้สึกขุ่นเคืองและต้องการที่จะตอบโต้บุคคลที่ทำร้ายเรา) สามารถเปลี่ยนรูปขึ้นเป็นพันธะทางศีลธรรมได้ ด้วยการเอื้ออำนวยของธรรมชาติสองประการในมนุษย์ ได้แก่ ความสามารถที่จะมีความสงสารในขอบเขตที่กว้าง ไม่เพียงแต่กับมนุษย์ทุกคน แต่กับสิ่งที่มีความรู้สึกทั้งหลายด้วย และการมีสติปัญญาที่สูงพอเพียงที่จะมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประโยชน์สุขของตนเองและประโยชน์สุขของชีวิตอื่นทั้งหลาย

มิลล์เห็นว่ามนุษย์มีความโน้มเอียงตามธรรมชาติอยู่แล้ว ที่จะดำเนินการตอบโต้ต่อบุคคลที่กระทำในสิ่งที่เขาไม่พอใจ นี่คือการกำเนิดของมาตรการทางสังคม ด้วยความรู้สึกสงสารเห็นใจ บุคคลสามารถที่จะรู้สึกขุ่นเคืองและต้องการที่จะตอบโต้บางประการในขอบเขตที่เขาสามารถกระทำได้ ต่อการกระทำที่เขาเห็นว่าเป็นการทำร้ายบุคคลอื่น แต่ความรู้สึกเช่นนี้จะก่อปรขึ้นเป็นพันธะทางศีลธรรม หรือมาตรการตอบโต้ดังกล่าวจะเป็นมาตรการทางศีลธรรม ก็ต่อเมื่ออยู่ภายใต้การควบคุมของความคิดเรื่องประโยชน์สุขของสังคม

ดังนั้น แรงกระตุ้นของการป้องกันตัว (ที่เป็นผลมาจากความต้องการความปลอดภัย) ซึ่งกระตุ้นให้เรา รู้สึกขุ่นเคือง และต้องการที่จะตอบโต้บุคคลที่ทำร้ายเรา จึงอาจถูกผลักดันให้มุ่งไปสู่การกระทำที่ทำร้ายหรือละเมิดผลประโยชน์ไม่ว่าจะของใครก็ตามที่เราโดยร่วมกับสังคมมองเห็นว่าเป็นผลประโยชน์ที่ควรจะต้องปกป้องคุ้มครองให้แก่ปัจเจกบุคคลทุกคน สำหรับมิลล์ นี่คือการระบวนการที่ความรู้สึกต่อผลประโยชน์ส่วนตัวของบุคคลยกระดับขึ้นเป็นพันธะทางศีลธรรมของความยุติธรรม

การอ้างเหตุผลในทฤษฎีความยุติธรรมของมิลล์ที่เสนอมานี้ อาจทัศนคติได้ว่า เป็นการอ้างเหตุผลที่ไม่สอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์ทั้งภายในตนเองและกับงานเขียนอื่น เพราะมีหลายจุดที่มีปัญหา เช่น ในการแบ่งแยกความยุติธรรมออกจากส่วนอื่นของศีลธรรม มิลล์เสนอเกณฑ์มากกว่าหนึ่งเกณฑ์ ได้แก่ การมีสิทธิควบคุมมากับการมีพันธะทางศีลธรรม และ

การมีพันธะผูกมัดที่สมบูรณ์กว่าศีลธรรมส่วนอื่น แต่เกณฑ์ดังกล่าวนี้ไม่สามารถทรงกันได้อย่างสมบูรณ์ (6 : 46) หรือใน "On Liberty" มีข้ออ้างของมิลล์บางส่วนที่ดูเหมือนแย้งความคิดที่ว่าพันธะทางศีลธรรมทั้งหมดมีสิทธิควบคุมอายุ (6 : 53) ซึ่งเท่ากับเป็นการทำสิ่งที่เขาห้ามไว้ในบทที่ 5 ของ "Utilitarianism" คือ "...ใส่ทั้งหมดของศีลธรรมเข้าไว้ในความยุติธรรม..." (4 : 62) จริยศาสตร์ของมิลล์ต้องได้รับการถ่วงถ่วงแก้ไขและจัดระเบียบเพื่อขจัดปัญหาความไม่สอดคล้องกันดังกล่าวเหล่านี้ การเสนอและแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะปรากฏอยู่ในบางส่วนของบทที่ 4 และบทที่ 5 ตามที่การอภิปรายนำไปถึง

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย